



VEREJNÝ OCHRANCA PRÁV UPOZORNIL POSLANCOV NA NEJASNÝ SPÔSOB URČOVANIA TALENTOVANÉHO ŠPORTOVCA. MÔŽE TO OHROZIŤ PRÁVO NA VZDELANIE A PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POVOLANIA

Bratislava 18. december 2024

Verejný ochranca práv sa pravidelne obracia na poslankyne a poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „NR SR“) pri návrhoch zákonov, ktoré by narúšali alebo znižovali jestvujúci ľudskoprávny štandard na Slovensku. Preto 26. 11. 2024 odoslal všetkým poslankyniam a poslancom NR SR list, ktorý ich upozorňuje na ľudskoprávne úskalia zákona č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o športe“).

„Prostredníctvom svojej pripomienky som sa snažil upozorniť na nedostatky v inštitúte talentovaného športovca, konkrétne spôsobu určovania, kto sa za talentovaného športovca považuje. Inštitút talentovaného športovca má nemalý ústavnoprávny presah do základného práva na vzdelanie podľa čl. 42 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení so základným právom na slobodný výber povolania podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, keďže jedine uchádzač, ktorý je zaradený v tzv. zozname talentovaných športovcov, je spôsobilý sa uchádzať o štúdium v strednej športovej škole, ako osobitnom druhu školy, ktorá je orientovaná výlučne na žiakov so športovým nadaním,“ vysvetľuje Róbert Dobrovodský, verejný ochranca práv.

Nejasné pravidlá športových zväzov

Súčasná právna úprava poskytuje národným športovým zväzom veľkú mieru voľnej úvahy v tom, koho v rámci svojej členskej základne budú považovať za talentovaného športovca. Takáto veľká miera voľnej úvahy spôsobuje, že jednotlivé národné športové zväzy pristupujú k zostavovaniu zoznamov talentovaných športovcov odlišne – kým niektoré národné športové zväzy majú striktné pravidlá v tom, akého športovca zaradia do tohto zoznamu, iné športové zväzy takéto pravidlá prijaté nemajú, čo vo výsledku znamená, že za talentovaného športovca považujú každého, kto spĺňa zákonom definovanú podmienku veku.

Nadanie nie je rozhodujúce

Takýto odlišný prístup však spôsobuje, že šanca na prijatie na vzdelávanie v strednej športovej škole nezávisí len od športového nadania, ale aj od toho, ako striktné k zaraďovaniu športovcov do zoznamu talentovaných športovcov pristupuje ten-ktorý národný športový zväz, čo je kritérium už z povahy veci náhodné, ktoré navyše uchádzač ani nedokáže sám ovplyvniť.

„Obrátil som sa na poslankyne a poslancov NR SR so znením mojej pripomienky a dovolil som si ich požiadať o zváženie predloženia pozmeňujúceho návrhu k tomuto návrhu zákona, ktorým by došlo k odstráneniu nedostatkov súčasnej právnej úpravy,“ uzatvára verejný ochranca práv.

Podnet bol Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky zaslaný ešte v novembri 2023

Verejný ochranca práv k listu poslankyniam a poslancom NR SR súčasne priložil aj podnet na zmenu právnej úpravy, ktorý ešte v novembri 2023 podal v tom čase vecne príslušnému vtedajšiemu Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

V priebehu júla 2024 sa verejný ochranca práv zapojil do medzirezortného pripomienkového konania (číslo procesu LP/2024/362) k návrhu novely zákona o športe, ktorá je aktuálne prerokovávaná v Národnej rade Slovenskej republiky.

Súčasťou podnetu na zmenu právnej úpravy je aj právna analýza inštitútu talentovaného športovca vo väzbe na základné právo na vzdelanie podľa čl. 42 ods. 1 ústavy v spojení so základným právom na slobodný výber povolania podľa čl. 35 ods. 1 ústavy.

Prílohy:

[Legislatívny podnet k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – druhé čítanie \(tlač 519\)](#)

[Pripomienka verejného ochrancu práv k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov](#)

[Podnet na zmenu právnej úpravy](#)